

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

28.4.2010

B7-0256/2010

PROJEKT REZOLUCJI

zamykający debatę na temat oświadczeń Rady i Komisji

zgodnie z art. 110 ust. 2 Regulaminu

w sprawie sytuacji w Kirgistanie

Hannes Swoboda, Katarína Neved'alová, Justas Vincas Paleckis, Marc Tarabella, Henri Weber

w imieniu grupy politycznej S&D

RE\814653PL.doc

PE439.778v01-00

PL

Zjednoczona w różnorodności

PL

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie sytuacji w Kirgistanie

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Kirgistanu i Azji Środkowej, a w szczególności rezolucję z dnia 12 maja 2005 r.,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 lutego 2008 r. w sprawie strategii UE dla Azji Środkowej,
 - uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji/ Wysokiej Przedstawiciel ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa Catherine Ashton z dnia 8 kwietnia 2010 r. ws. sytuacji w Kirgistanie,
 - uwzględniając strategię UE na rzecz nowego partnerstwa z Azją Środkową przyjętą przez Radę Europejską w dniach 21 – 22 czerwca 2007 r.,
 - uwzględniając Układ o partnerstwie i współpracy zawarte pomiędzy UE a Kirgistanem, które weszło w życie w 1999 r.,
 - uwzględniając strategię regionalną Wspólnot Europejskich dotyczącą pomocy dla Azji Środkowej w latach 2007 – 2013,
 - uwzględniając art. 110 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że postępy na drodze do osiągnięcia stabilności, zwiększająca się demokracja, rozwój w zakresie podstawowych praw człowieka, bezpieczeństwo ludności oraz zrównoważony wzrost całego regionu leżą w interesie zarówno narodów Azji Środkowej jak i Unii Europejskiej,
- B. mając na uwadze, że Kirgistan jest członkiem OBWE i w związku z tym jest zobowiązany do poszanowania podstawowych wolności, praw człowieka i praworządności oraz do wdrażania demokratycznych norm OBWE,
- C. mając na uwadze, że Kurmanbek Bakijew, który, w następstwie tak zwanej tulipanowej rewolucji, objął urząd prezydencki w czerwcu 2005 r., został wybrany na kolejną kadencję w ubiegłym roku, zaś niezależni obserwatorzy ocenili, że wybory te były naznaczone masowymi oszustwami; mając na uwadze, że po swoich pierwszych demokratycznych posunięciach prezydent Bakijew stosował represje i sprawował rządy autorytarne, które powszechnie postrzegano jako skorumpowane i oparte na nadużywaniu władzy,
- D. mając na uwadze, że dnia 7 kwietnia 2010 r. wojska kirgiskie interweniowały, używając broni palnej, gazu łzawiącego i granatów oślepiających przeciwko protestującym tłumom, które zebrały się przed siedzibą prezydenta w Biszkeku, a następnie szturmowały budynki rządowe, demonstrując swój sprzeciw wobec znacznego wzrostu cen energii elektrycznej i ogrzewania, a na skutek tej interwencji wiele osób poniosło śmierć i odniosło obrażenia,

- E. mając na uwadze, że prezydent Bakijew był zmuszony uciec ze stolicy kraju, a jego pałac został przejęty przez rząd przejściowy kierowany przez liderkę opozycji Rozę Otunbajewą, która wydała dekret ws. przejścia władzy i nakaz przestrzegania przepisów kirgiskiej konstytucji, jak również rozwiązała parlament,
- F. mając na uwadze, że po próbach ustalenia warunków swojego ustąpienia prezydent Bakijew wyjechał z kraju do Kazachstanu w tydzień po powstaniu i, na podstawie porozumienia wynegocjowanego przez Rosję, Stany Zjednoczone i Kazachstan; mając na uwadze, że prezydent Bakijew publicznie oznajmił, że podpisał oświadczenie o ustąpieniu pod presją, którą wywierano na niego i na jego rodzinę oraz że pomimo oświadczenia o ustąpieniu wciąż jest prawomocnym prezydentem Kirgistanu do momentu, w którym parlament zwolni go z pełnienia obowiązków,
- G. mając na uwadze, że aby zapewnić stabilność kraju i uniknąć konfrontacji pomiędzy siłami politycznymi, kirgiski trybunał konstytucyjny był zmuszony do rozważenia dnia 13 kwietnia 2010 r. żądań przejściowego rządu kraju dotyczących rozwiązania trybunału,
- H. mając na uwadze, że sytuacja w Kirgistanie jest wciąż niestabilna, skoro dnia 19 kwietnia 2010 r. na przedmieściach Biszkeku wybuchły nowe zamieszki na tle etnicznym, na skutek których poniosło śmierć i zostało rannych wiele osób, co poddało w wątpliwość powodzenie wysiłków rządu przejściowego zmierzających do przywrócenia porządku; mając na uwadze, że po przejęciu siedziby władz regionalnych w Dżalalabadzie poplecznicy Bakijewa mianowali proprezydenckiego gubernatora; mając na uwadze, że w niektórych częściach kraju wciąż dochodzi do starć grup popierających dwie zwaśnione strony,
- I. mając na uwadze, że rząd Federacji Rosyjskiej przyjął pakiet o wartości 50 milionów dolarów w ramach pomocy gospodarczej dla Kirgistanu wraz z dostawą benzyny i diesla przeznaczonych na wiosenne żniwa,
- J. mając na uwadze, że cechą charakterystyczną większości obszarów Azji Środkowej są ubóstwo i różnorakie poważne zagrożenia dla bezpieczeństwa ludności, jak również ze strony złego zarządzania, silnych tendencji autorytarnych i braku środków prawnych pozwalających na wyrażenie niezadowolenia i dążenie do zmian politycznych; mając na uwadze, że może to prowadzić do tworzenia się podziemnych radykalnych ruchów islamistycznych i szybkiego zyskiwania na znaczeniu przez takie ruchy w krajach najbardziej ubogich,
- K. mając na uwadze, że UE musi we wszystkich porozumieniach z krajami trzecimi zawsze dotrzymywać swoich zobowiązań w zakresie praw człowieka, demokracji i praworządności oraz promowania reform demokratycznych w ramach spójnych strategii politycznych, które zwiększają jej wiarygodność jako regionalnego gracza,
1. wyraża swoje najgłębsze obawy w związku z sytuacją w Kirgistanie i składa kondolencje rodzinom ofiar tragicznych wydarzeń;
 2. wzywa wszystkie strony do zaprzestania stosowania przemocy, okazania powściągliwości i podjęcia wszelkich starań, by rozpocząć rzeczywisty dialog, którego celem będzie osiągnięcie stabilności i stworzenia warunków pozwalających na pokojowy powrót do

demokratycznego porządku konstytucyjnego;

3. wzywa ONZ do przeprowadzenia międzynarodowego dochodzenia w sprawie tych wydarzeń, w celu wskazania osób za nie odpowiedzialnych i wykazania niedociągnięć oraz by pomóc kirgiskiemu wymiarowi sprawiedliwości w postawieniu sprawców przed wymiarem sprawiedliwości, przy zagwarantowaniu poszanowania i sprawiedliwości procesu;
4. z zadowoleniem przyjmuje pierwsze działania podjęte przez rząd przejściowy zmierzające do przywrócenia demokracji, w szczególności plany uchwalenia nowej konstytucji wprowadzającej zmiany w ustawie zasadniczej prezydenta Bakijewa, która przewiduje nadmierną koncentrację władzy w rękach prezydenta, oraz wzywa do zorganizowania nowych wyborów tak szybko jak spełnione zostaną warunki niezbędne do przeprowadzenia wolnych i uczciwych wyborów oraz po wprowadzeniu i wdrożeniu niezbędnych przepisów;
5. w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje ogłoszenie rządu tymczasowego dotyczące przeprowadzenia referendum w sprawie konstytucji w dniu 27 czerwca 2010 r. oraz nowych wyborów powszechnych w dniu 10 października 2010 r.;
6. podkreśla, że dynamiczna polityka społeczna oraz starania w dziedzinie kultury i edukacji stanowią najlepszą obronę przed nieprawidłowościami, które pozostawiają kirgiskie społeczeństwo w rękach i pod wpływem ruchów gotowych wykorzystać ich ubóstwo w celach terrorystycznych;
7. podkreśla niebezpieczeństwa wynikające z utworzenia i wykorzystania milicji obywatelskiej;
8. szczególnie podkreśla znaczenie dostępu całego społeczeństwa do elektryczności, której ceny potroiły się w krótkim okresie, a zyskały na tym spółki znajdujące się w rękach rodziny prezydenta Bakijewa;
9. nalega, aby rząd przejściowy dołożył wszelkich starań w celu stworzenia warunków dla rozwinięcia skutecznego i przejrzystego systemu, który może ukrócić dominację klanów politycznych i zachęcić do politycznego, społecznego i gospodarczego rozwoju;
10. wskazuje, że tulipanowa rewolucja 2005 r. roznieciła głębokie oczekiwania kirgiskiego społeczeństwa w zakresie reform demokratycznych, których nie zrealizowano również z powodu braku spójności i asertywności polityki UE wobec tego kraju; wzywa Radę i Komisję, by nie przegapiły kolejnej szansy i znalazły sposób, by pomóc przejściowemu rządowi Kirgistanu i władzom tego kraju w dążeniu do reform demokratycznych i poprawy warunków życia ludności poprzez rozwój wewnętrzny kraju oraz przyznawanie obywatelom przynależnych im praw we współpracy ze wszystkimi zaangażowanymi stronami i kirgiskim społeczeństwem obywatelskim;
11. zauważa, że znaczący brak zasobów w Kirgistanie i podatność tego kraju sprawiają, że jest on bardzo uzależniony od wsparcia zewnętrznego; zauważa również tylko nieliczne wzorce demokratycznych i dobrze funkcjonujących rządów oraz pozytywnego rozwoju społecznego wśród państw ościennych; w związku z tym podkreśla zasadnicze znaczenie

pomocy międzynarodowej;

12. wzywa Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej w Azji Środkowej powołanego przez Wiceprzewodniczącą Komisji/ Wysoką Przedstawiciel do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa do dokładnego monitorowania sytuacji, udzielania pomocy i ułatwiania ponownego podjęcia dialogu pomiędzy wszystkimi grupami kirgiskiego społeczeństwa; wzywa go jednocześnie do ścisłej współpracy z ONZ w celu zwołania konferencji międzynarodowych darczyńców, w trakcie której należy poruszyć kwestie problemów humanitarnych oraz podstawowych potrzeb Kirgistanu, a także zapewnić konieczną pomoc na rzecz zrównoważonego rozwoju kraju;
13. wzywa Komisję i Radę do bezzwłocznego zbadania czy istnieją warunki pozwalające na rozpoczęcie realizacji koordynowanego międzynarodowo nowego głównego programu pomocowego dla Kirgistanu lub też czy takie warunki można stworzyć, biorąc pod uwagę między innymi siłę rzeczywistego zaangażowania kirgiskiego rządu przejściowego w dążenia do demokratyzacji i prowadzenia czystych rządów;
14. wzywa do zwrócenia szczególnej uwagi na ryzyko podziału kraju na część północną i południową i do udzielenia rzeczywistego wsparcia, tak by Kirgistan rozwinął swoją tożsamość narodową w przeciwieństwie do tożsamości plemiennej, która leży obecnie u podstaw podziałów w kraju;
15. wzywa do częstego korzystania z instrumentu na rzecz stabilności i zwraca się do Komisji o przygotowanie wniosków w sprawie ponownego przeznaczenia funduszy pochodzących z instrumentu współpracy na rzecz rozwoju na zapewnienie odpowiedniej intensywności krótko- i średnioterminowej reakcji UE na nową sytuację w Kirgistanie;
16. oczekuje przeglądu postępów we wdrażaniu strategii UE na rzecz tego regionu i wzywa do podejmowania wysiłków na rzecz większej wiarygodności, precyzyjności i spójności tej strategii, by pomagać w osiągnięciu stabilności regionu i wspierać jego pokojową i stabilną przyszłość;
17. podkreśla, że należy dołożyć wszelkich starań, by nie dopuścić, aby Kirgistan stał się terenem konfrontacji silniejszych graczy regionalnych i wzywa wiceprzewodniczącą Komisji/ Wysoką Przedstawiciel do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Komisję do znalezienia sposobu przekształcenia tego kraju w obszar współpracy głównych graczy w interesie całego kirgiskiego społeczeństwa;
18. podkreśla, że kwestią istotną dla obywateli Europy jest solidarność z obywatelami Kirgistanu, a głównym celem jest przyczynianie się do stabilności, lepszej przyszłości i rozwoju demokratycznego oraz przeciwdziałanie przemocy podczas demonstracji oraz pomoc dla rządu w przygotowaniu demokratycznych wyborów;
19. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji do wiceprzewodniczącej/ Wysokiej Przedstawiciel UE do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, do Rady, Komisji i OBWE, a także parlamentów Federacji Rosyjskiej, USA i Kazachstanu.